

В Е С Т Н И К Ъ НА П Р И Р О Д А Т А

Месецъ на бългите пжтеки

Отъ 21 декемврий до 20 януарий

Първи месецъ на зимата

Народенъ календаръ

Декемврий — Студенъ. Януарий — Голѣмъ Сѣчко.

Дѣбелъ снѣгъ — Голѣмъ коматъ

КНИГА НА ЗИМАТА

Снѣгъ покри цѣлата земя съ бѣла равна покривка. Полетата и горскитѣ поляни приличатъ сега на гладки чисти страници отъ нѣкаква чудовищно грамадна книга. И, който и да мине по тѣхъ, всѣки се разписва: „Биль е тукъ този и този“.

Презъ деня вали снѣгъ. Стъмни се — страницитѣ чисти.

Дойдешъ на сутринята — бѣлитѣ страници покрити съ много тайнствени знакове, чертички, точки, запетайки. Значи, презъ нощата тукъ сж били разни горски жители, ходили сж, тичали сж, вършили сж нѣщо.

Кой е биль? Какво е вършилъ?

Трѣбва по-скоро да се разтълкуватъ чуднитѣ знаци, да се прочетатъ тайнственитѣ букви. Ще завали снѣгъ и тогава, сжщо каточе нѣкой е обърналъ страницата—отново съвсемъ чиста, гладка хартия предъ очитѣ.

И толкова имъ е грамотенъ на звѣроветѣ носеть, че никога не грѣшатъ.

Просто и хитро писмо

Не е лесно да се научишъ да четешъ написаното по снѣга. Не всички животни се подписватъ просто, — нѣкои хитруватъ.

Лесно и просто се разбира почерка на катеричката. Тя скача по снѣга, като че играе ржченица. Отъ преднитѣ ѝ лапи оставатъ малки следи. Две отпечатани точки редомъ. Отъ заднитѣ пѣкъ — дълги следи, като отъ малка ржка съ тънки прѣсти.

Пѣчерка на мишката, макаръ и дребенъ, е сжщо така прѣстъ и разбираемъ. Като излезе изъ подъ снѣга, мишката почти винаги прави брънка и тогава вече бѣга право, кждето ѝ е нужно или се връща назадъ въ дупката си. На снѣга се получава дълга редица двоеточия. Отъ едно до друго еднакво разстояниъ.

Птичиный почеркъ — на свраката, напримѣръ, сжщо лесно се разбира. Отъ тритѣ срѣдни прѣста — кръстчета на снѣга, отзадъ, отъ четвъртия прѣстъ — права чертичка. На страни отъ кръстчетата — отпечатъци отъ перата на крилата. И нѣкжде непремѣнно ще мазне съ дългата си опашка по снѣга.

Всичкитѣ тѣзи следи сж безъ хитрости. Веднага се вижда: ето, тукъ катеричката се е спустила отъ дървото, поскачала е по снѣга и пакъ се е качила. Мишка излѣзла изъ подъ снѣга, пѣтичала, повъртѣла се и пакъ се скрила. Сврака нацнала — скокъ, скокъ, скокъ по твърдия снѣгъ, мазнала съ опашката, ударила съ крилата и — до виджана.

А иди разбери лисичитѣ или вълчи следи! Ако не си привикналъ, веднага ще се забъркашъ.

Вълчи хитрости

Когато вълкътъ върви по пѣчка или трѣстъ, той внимателно стѣпва съ задния дѣсенъ кракъ въ следата отъ предния лѣвъ кракъ, а съ лѣвия заденъ — въ следата на дѣсна

Следи отъ вълкъ, куче и лисица

Кой какъ чете

Въ книгата на зимата всѣки горски жителъ се разписва съ своѣ почеркъ, съ свои знаци. Хората се учатъ да разбиратъ тѣзи знаци съ очи. Какъ иначе да се чете, ако не съ очи?

А ето, звѣроветѣ се изхитряватъ да четатъ съ носъ. Кучето, напримѣръ, помирише буквитѣ въ книгата на зимата и прочете: „Тукъ е миналъ вълкъ“, или: „Сега е претичалъ отъ тукъ заякъ.“